

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อเนื่องทางบรรณารักษศาสตร์ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ส่วนข้อมูลที่ไม่สามารถค้นคว้าได้ ได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสำรวจ โดยการออกแบบสอบถามแจกให้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย จำนวน ๘๖ คน และอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู จำนวน ๑๓๔ คน รวมเป็นจำนวน ๒๒๐ คน ซึ่งเป็นประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ในจำนวนนี้เป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ผู้ปฏิบัติงานการสอนในทางการศึกษา ๒๕๒๕ โดยไม่รวมอาจารย์พิเศษและอาจารย์ที่อยู่ไม่ว่างลาศึกษาต่อ

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่สร้างขึ้น ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตลอดจนรายงานการวิจัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกันและนำมาประกอบเป็นเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของเนื้อหาในแบบสอบถามให้สอดคล้องกันวัตถุประสงค์ของการวิจัย และอยู่ในขอบเขตของการวิจัย จากนั้นได้ทดสอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นกับอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา จำนวน ๔ คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องแล้วจึงสร้างแบบสอบถามที่สมบูรณ์ขึ้น

แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่มี ๒ ลักษณะ คือ คำถามแบบปลายปิดที่ผู้วิจัยเสนอให้เลือกคำตอบและคำถามแบบปลายเปิดที่ผู้ตอบตอบได้โดยเสรี เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น ๔ ตอน คือ

- ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นต่อการศึกษาคือเรื่อง เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาคือเรื่อง และการดำเนินการจัดการศึกษาคือเรื่อง
- ตอนที่ ๓ เหตุจริงใจและปัญหาในการศึกษาคือเรื่อง
- ตอนที่ ๔ ความต้องการในการศึกษาคือเรื่องทางบรรณารักษศาสตร์ เกี่ยวกับประเภท และรูปแบบของการศึกษาคือเรื่อง สถาบันที่ต้องการศึกษาคือเรื่อง รวมทั้งความรู้ที่ต้องการศึกษา และข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการศึกษาคือเรื่อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทั้งนำแบบสอบถามไปแจกพร้อมทั้งเก็บด้วยตนเอง และส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังผู้วิจัย เมื่อตอบเรียบร้อยแล้วทางไปรษณีย์เช่นกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน โดยการติดแสตมป์และเขียนชื่อ ที่อยู่ ของผู้วิจัยไว้ในแบบสอบถามสำหรับส่งกลับด้วย

การส่งแบบสอบถามได้เริ่มส่งเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๒๕ กำหนดแบบสอบถามคืนภายในวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ และผู้วิจัยได้รอแบบสอบถามจนถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน จึงได้ส่งจดหมายขอความร่วมมือพร้อมส่งแบบสอบถามไปให้อีก โดยชี้แจงให้เห็นความจำเป็น และความสำคัญของคำตอบงานวิจัย กำหนดรับแบบสอบถามคืนเป็นครั้งสุดท้ายในวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๒๕

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว สภาพการทำงาน และการศึกษารวเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

- P = ค่าชัตราส่วนร้อย
- f = จำนวนคนที่ตอบปัญหาในข้อหนึ่ง ๆ
- N = จำนวนคนทั้งหมดที่ตอบปัญหา

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล ความคิดเห็น ความต้องการ จำนวนโดย
การหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

๑. แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อของแบบสอบถามทุกชุด
๒. อุณหภูมิ (f) ของแต่ละช่องด้วยน้ำหนักคะแนนประจำข้อ (x)
ที่กำหนดดังนี้ คือ

เมื่อแบบประเมินผล มี ๔ ระดับ จะกำหนดให้

- ๔ = มาก
- ๓ = ปานกลาง
- ๒ = น้อย
- ๑ = น้อยมาก, ไม่สำคัญ

เมื่อแบบประเมินผลมี ๕ ระดับ จะกำหนดให้

- ๕ = เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ต้องการมากที่สุด
- ๔ = เห็นด้วย, ต้องการมาก
- ๓ = ไม่แน่ใจ, ต้องการปานกลาง
- ๒ = ไม่เห็นด้วย, ต้องการน้อย
- ๑ = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ต้องการน้อยมาก

๓. หาค่าเฉลี่ย μ ของคำตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

- $\mu = \frac{\sum fx}{N}$
- μ = ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ
- f = ความถี่
- x = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)

N = จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อ

๔. ศึกษาหมายคำคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อ เพื่อขึ้นบอกระดับความคิดเห็น
และความต้องการ โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ คือ

เมื่อแบบประเมินมี ๔ ระดับ จะกำหนดให้

๓.๕๑-๔.๐๐ = มาก

๒.๕๑-๓.๕๐ = ปานกลาง

๑.๕๑-๒.๕๐ = น้อย

๑.๐๐-๑.๕๐ = น้อยมาก, ไม่สำคัญ

เมื่อแบบประเมินมี ๕ ระดับ จะกำหนดให้

๔.๕๑-๕.๐๐ = เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ต้องการมากที่สุด

๓.๕๑-๔.๕๐ = เห็นด้วย, ต้องการมาก

๒.๕๑-๓.๕๐ = ไม่แน่ใจ, ต้องการปานกลาง

๑.๕๑-๒.๕๐ = ไม่เห็นด้วย, ต้องการน้อย

๑.๐๐-๑.๕๐ = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง, ต้องการน้อยมาก

๕. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบ
แต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ

f = ความถี่

x = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด มีจำนวนน้อยไม่สามารถคำนวณหาค่าได้

ผู้วิจัยจึงสรุปข้อมูลที่รวบรวมได้ด้วยการเรียงลำดับความสำคัญของข้อ เสนอแนะจากมากไปหาน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด ๒๒๐ ฉบับ เป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย ๘๖ ฉบับ และอาจารย์ผู้สอน วิชาบรรณารักษศาสตร์ ในวิทยาลัยครู ๑๓๔ ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์มีจำนวน ๑๘๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๗๑ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ๖๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๓ และเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครู จำนวน ๑๑๘ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๓๓

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอข้อมูลที่ได้ในรูปตารางและ การบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๔ ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบ

ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสถานภาพ การทำงาน และการศึกษา ได้แสดงไว้ใน ตารางที่ ๑-๔

ตารางที่ ๑ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ จำแนกตามเพศ

เพศ	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๑๓	๑๘.๘๔	๒๓	๒๐.๓๔	๓๖	๑๙.๗๔
หญิง	๕๑	๘๑.๑๖	๙๕	๘๑.๖๕	๑๔๖	๘๐.๒๖
รวม	๖๔	๑๐๐.๐๐	๑๑๘	๑๐๐.๐๐	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๖ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ร้อยละ ๘๑.๑๖ และวิทยาลัยครู ร้อยละ ๘๑.๖๕

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามอายุ

อายุ/ปี	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๒๑ - ๓๐	๔	๗.๒๕	๒๒	๑๔.๔๗	๒๗	๑๔.๔๔
๓๑ - ๔๐	๔๐	๕๗.๕๗	๗๐	๖๑.๕๕	๑๑๐	๖๐.๔๔
๔๑ - ๕๐	๑๔	๒๗.๕๕	๑๔	๑๔.๕๓	๒๘	๒๐.๓๓
๕๑ - ๖๐	๔	๗.๒๕	๓	๒.๖๕	๗	๔.๕๐
รวม	๖๔	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๗๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่อายุระหว่าง ๓๑-๕๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๔ ของทั้งหมด
เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ร้อยละ ๕๗.๕๗ และวิทยาลัยครู ร้อยละ ๖๑.๕๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ที่ได้รับครั้งสุดท้าย

วุฒิทางการศึกษา	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อนุปริญญา	๑	๑.๔๔	๔	๗.๕๗	๑๐	๔.๔๔
ปริญญาตรี	๔	๕.๘๐	๒๔	๒๑.๒๔	๒๘	๑๔.๓๔
ประกาศนียบัตรชั้นสูง	๓	๔.๓๔	๘	๗.๐๘	๑๑	๖.๐๘
ปริญญาโท	๔๔	๗๘.๒๖	๗๐	๖๑.๕๔	๑๒๔	๖๘.๑๓
ประกาศนียบัตรหลัง ปริญญาโท	๒	๒.๕๐	๐	๐.๐๐	๒	๑.๑๐
ปริญญาเอก	๔	๗.๒๔	๐	๐.๐๐	๔	๒.๗๔
อื่น ๆ*	๐	๐.๐๐	๒	๑.๗๖	๒	๑.๑๐
รวม	๖๘	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๘๑	๑๐๐.๐๐

*ปริญญาตรี วิชาโทบรรณารักษศาสตร์ และการอบรมทางบรรณารักษศาสตร์

จากตารางที่ ๓ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ที่ได้รับครั้งสุดท้าย
ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๓ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย ร้อยละ
๗๘.๒๖ ในวิทยาลัยครูร้อยละ ๖๑.๕๔ รองลงมา คือ วุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น
ร้อยละ ๑๔.๓๔ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ร้อยละ ๕.๘๐ อาจารย์วิทยาลัยครู
ร้อยละ ๒๑.๒๔

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามระยะเวลาในการสอน

ระยะเวลาที่สอน/ปี	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ปี	๒	๒.๕๐	๖	๕.๓๑	๘	๕.๕๐
๑ - ๕ ปี	๑๔	๒๐.๒๘	๔๑	๓๖.๒๘	๕๕	๓๐.๒๒
๖ - ๑๐ ปี	๒๒	๓๑.๔๘	๔๒	๓๗.๑๗	๖๔	๓๕.๑๖
๑๑ - ๑๕ ปี	๑๔	๒๐.๕๕	๑๖	๑๔.๑๖	๓๐	๑๖.๒๓
๑๖ - ๒๐ ปี	๕	๗.๒๕	๗	๖.๒๐	๑๒	๖.๕๕
๒๑ - ๒๕ ปี	๗	๑๐.๑๔	๑	๐.๘๘	๘	๔.๕๐
มากกว่า ๒๕ ปี	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐
รวม	๖๔	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๗๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการสอน ๖-๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๑๖ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ร้อยละ ๓๑.๔๘ อาจารย์วิทยาลัยครู ร้อยละ ๓๗.๑๗ รองลงมา มีระยะเวลาในการสอน ๑-๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๒๒ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ร้อยละ ๒๐.๒๘ อาจารย์วิทยาลัยครู ร้อยละ ๓๖.๒๘

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศาสตราจารย์	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐	๐	๐.๐๐
รองศาสตราจารย์	๖	๘.๖๔	๒	๑.๗๖	๘	๘.๔๐
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	๓๐	๔๓.๔๘	๓	๒.๖๖	๓๓	๑๘.๑๓
อาจารย์	๓๓	๔๗.๘๓	๑๐๘	๙๕.๕๘	๑๔๑	๗๗.๔๗
รวม	๖๙	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ จะเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๗ ของทั้งหมด
เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ร้อยละ ๔๗.๘๓ อาจารย์วิทยาลัยครูร้อยละ ๙๕.๕๘

ตารางที่ ๖ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาจารย์	๕๐	๗๒.๔๖	๘	๗.๐๘	๕๘	๓๑.๘๗
อาจารย์และบรรณารักษ์	๑๙	๒๗.๕๔	๑๐๕	๙๒.๙๒	๑๒๔	๖๘.๑๓
รวม	๖๙	๑๐๐.๐๐	๑๑๐	๑๐๐.๐๐	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ จะเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ต้องทำหน้าที่เป็นทั้ง
อาจารย์และบรรณารักษ์ในขณะเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๑๓ ของทั้งหมด เป็นอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัยเพียงร้อยละ ๒๗.๕๔ ในขณะที่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครูร้อยละ ๙๒.๙๒

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
จำแนกตามความพอใจในอาชีพ

ความพอใจ	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	๔๑	๔๔.๔๒	๔๐	๔๔.๒๔	๘๑	๔๐.๐๐
ปานกลาง	๒๖	๓๗.๖๔	๔๖	๔๙.๔๔	๘๒	๔๔.๐๔
ไม่พอใจ	๑	๑.๔๔	๓	๓.๖๖	๔	๒.๒๐
เฉย ๆ	๑	๑.๔๔	๔	๓.๔๔	๕	๒.๗๔
รวม	๖๙	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ส่วนใหญ่มีความพอใจในอาชีพมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐ ของทั้งหมด แต่เมื่อแยกตามกลุ่มประชากร ปรากฏว่า อาจารย์มหาวิทยาลัย มีความพอใจในอาชีพมาก คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๔๒ ในขณะที่อาจารย์วิทยาลัยครูมีความพอใจในอาชีพ ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๔๔

ตารางที่ ๘ จำนวนและร้อยละของอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เคย
และไม่เคยศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์ในระดับที่สูงกว่าวุฒิ
เดิมภายหลังการประกอบอาชีพ

การศึกษาต่อ	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	๓๑	๔๔.๙๓	๔๔	๓๘.๙๔	๗๕	๔๑.๒๑
ไม่เคย	๓๘	๕๕.๐๗	๖๙	๖๑.๐๖	๑๐๗	๕๘.๗๙
รวม	๖๙	๑๐๐.๐๐	๑๑๓	๑๐๐.๐๐	๑๘๒	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่า ภายหลังการประกอบอาชีพ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู เคยศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าวุฒิเดิมเพียงร้อยละ ๔๑.๒๑ ของทั้งหมด ในขณะที่ไม่เคยศึกษาต่อร้อยละ ๕๘.๗๙ ของทั้งหมด

ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคำตอบของอาจารย์
ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาที่เคย
กระทำหรือมีส่วนร่วม

กิจกรรม	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
การอบรมบรรณารักษศาสตร์ระยะสั้น ที่มีผู้จัด	๑.๗๒	๐.๔๔	น้อย	๑.๖๓	๐.๔๒	น้อย
อ่านวรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์	๓.๔๘	๐.๖๕	ปานกลาง	๓.๓๓	๐.๖๐	ปานกลาง
อ่านผลการวิจัย	๓.๐๗	๐.๘๔	ปานกลาง	๒.๘๔	๐.๗๖	ปานกลาง
ทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัย	๒.๐๐	๐.๔๘	น้อย	๒.๐๔	๑.๐๔	น้อย
เขียนบทความ หนังสือ ตำรา	๒.๔๔	๑.๐๒	น้อย	๒.๒๒	๑.๐๓	น้อย
ร่วมประชุมประจำปีของสมาคม ห้องสมุดฯ	๒.๗๔	๑.๐๗	ปานกลาง	๒.๖๗	๐.๔๗	ปานกลาง
ร่วมการอภิปราย	๒.๒๘	๑.๐๐	น้อย	๒.๓๔	๐.๔๔	น้อย
ร่วมการสัมมนา	๒.๘๖	๐.๘๔	ปานกลาง	๒.๖๖	๐.๔๔	ปานกลาง
ดูงานทางบรรณารักษศาสตร์ใน ต่างประเทศ	๑.๘๑	๑.๐๑	น้อย	๑.๔๑	๐.๖๔	น้อยมาก
สนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็น ทางการกับเพื่อนร่วมงาน	๓.๐๔	๐.๗๑	ปานกลาง	๓.๑๐	๐.๗๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔ จะเห็นว่า กิจกรรมการศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู เคยกระทำหรือมีส่วนร่วมในระดับปานกลางได้แก่ การอ่านวรรณกรรม
ทางบรรณารักษศาสตร์ อ่านผลการวิจัย ร่วมประชุมประจำปีของสมาคมห้องสมุดฯ ร่วมการสัมมนา
และสนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็นทางการกับเพื่อนร่วมงาน กิจกรรมที่เคยกระทำหรือมีส่วนร่วม
ในระดับน้อย ได้แก่ การอบรมบรรณารักษศาสตร์ที่มีผู้จัด การทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัย การเขียน
บทความหนังสือ ตำรา การอภิปรายให้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์แก่บุคคลทั่วไป และการดูงานทาง
บรรณารักษศาสตร์ในต่างประเทศ ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู เคยกระทำ
ในระดับน้อยมาก.

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นต่อการศึกษาค้นคว้า

ตารางที่ ๑๐ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น
เกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ความคิดเห็น	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
การศึกษาค้นคว้ามีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร	๔.๔๔	๐.๕๐	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๗๐	๐.๕๖	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การศึกษาค้นคว้ามีส่วนต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ	๔.๗๐	๐.๕๖	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๖๓	๐.๕๐	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การศึกษาค้นคว้าช่วยพัฒนาการเรียนการสอน	๔.๖๔	๐.๕๔	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๕๗	๐.๕๕	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การศึกษาค้นคว้ามีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร มีส่วนต่อความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และช่วยพัฒนาการเรียนการสอน

ตารางที่ ๑๑ คำเจตนาหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น
เกี่ยวกับการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตาม
กลุ่มประชากร

ความคิดเห็น	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
สถาบันการศึกษา หน่วย งาน สมาคม ฯลฯ ควรจัดหลักสูตรหรือ กิจกรรมการศึกษา ให้สอดคล้องกับ ความต้องการของ ผู้เรียน	๔.๖๘	๐.๘๘	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๕๕	๐.๕๘	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถาบันการศึกษา หน่วย งาน สมาคม ฯลฯ ควรร่วมมือกันในการ จัดกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่อง	๔.๕๔	๐.๕๗	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๖๕	๐.๕๑	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
สถาบันการศึกษา หน่วย งาน สมาคม ฯลฯ ควรประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการศึกษา ที่จัดขึ้น	๔.๖๔	๐.๔๘	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๕๖	๐.๔๔	เห็นด้วย
การศึกษาต่อเนื่องแบบ เป็นทางการควร ออกค่าใช้จ่ายเอง	๒.๕๖	๑.๒๐	ไม่แน่ใจ	๓.๐๕	๑.๐๘	ไม่แน่ใจ
การศึกษาต่อเนื่องแบบ ไม่เป็นทางการควร ออกค่าใช้จ่ายเอง	๒.๓๒	๑.๐๓	ไม่เห็นด้วย	๒.๕๑	๑.๑๒	ไม่เห็นด้วย
การศึกษาต่อเนื่องควร กระทำภายใน ประเทศ	๒.๕๘	๑.๒๒	ไม่แน่ใจ	๓.๕๑	๑.๐๕	ไม่แน่ใจ
การศึกษาต่อเนื่องควร กระทำทั้งภายใน ประเทศและต่าง ประเทศ	๔.๕๖	๐.๕๕	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	๔.๓๔	๐.๖๗	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่งในเรื่องสถาบันการศึกษา หน่วยงาน สมาคม ฯลฯ ควรจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ควรร่วมมือในการจัดการกิจกรรมศึกษาต่อเนื่อง และควรประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการศึกษาที่จัดขึ้น มีความคิดไม่แน่ใจในเรื่องการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการควรออกค่าใช้จ่ายเองและการศึกษาต่อเนื่องควรกระทำภายในประเทศ มีความคิดไม่เห็นด้วยในเรื่องการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการควรออกค่าใช้จ่ายเอง

สำหรับความคิดเห็นในเรื่องการศึกษาต่อเนื่องควรกระทำทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจารย์มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นด้วยอย่างยิ่งในขณะที่อาจารย์วิทยาลัยครูมีความเห็นด้วย

ตารางที่ ๑๒ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วน เบี่ยงมาตรฐานความคิดเห็น เกี่ยวกับ ความสำคัญของกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่มีต่อการพัฒนา บุคลากร จำแนกตามกลุ่มประชากร

กิจกรรม	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
อ่านวรรณกรรมบรรณารักษศาสตร์	๓.๘๓	๐.๓๘	มาก	๓.๗๔	๐.๔๖	มาก
อ่านผลการวิจัย	๓.๔๔	๐.๔๕	ปานกลาง	๓.๕๔	๐.๖๒	มาก
ทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัย	๓.๕๔	๐.๕๕	มาก	๓.๔๘	๐.๕๕	มาก
เขียนบทความ หนังสือ ตำรา	๓.๗๔	๐.๔๓	มาก	๓.๖๓	๐.๕๔	มาก
เป็นสมาชิกสมาคมห้องสมุดฯ	๒.๗๔	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๐๓	๐.๗๕	ปานกลาง
ร่วมประชุมเชิงวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์	๓.๖๒	๐.๕๑	มาก	๓.๕๗	๐.๕๕	มาก

ตารางที่ ๑๒ (ต่อ)

กิจกรรม	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ร่วมการอภิปรายและสัมมนาทาง บรรณารักษศาสตร์	๓.๖๑	๐.๕๔	มาก	๓.๕๘	๐.๕๘	ปานกลาง
อบรมทางบรรณารักษศาสตร์ระยะ สั้นที่มีจุดบัตร	๓.๓๘	๐.๖๔	ปานกลาง	๓.๒๗	๐.๗๖	ปานกลาง
ศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์	๓.๗๔	๐.๔๘	มาก	๓.๖๗	๐.๕๖	มาก
ศึกษาต่อสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง กับวิชาบรรณารักษศาสตร์	๒.๘๘	๐.๘๓	ปานกลาง	๒.๙๐	๐.๘๓	ปานกลาง
งานทางบรรณารักษศาสตร์ ในต่างประเทศ	๓.๕๘	๐.๖๒	มาก	๓.๕๖	๐.๖๗	มาก
สนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็น ทางการกับเพื่อนร่วมงาน	๓.๒๕	๐.๗๕	ปานกลาง	๓.๓๔	๐.๖๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๒ โดยส่วนรวมอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การศึกษาต่อเนื่องมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร กิจกรรมที่เห็นว่ามีมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรมากคือ การอ่านวรรณกรรมบรรณารักษศาสตร์ ทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัย เขียนบทความ หนังสือ ตำรา การร่วมประชุมเชิงวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ การอภิปรายและสัมมนาทางบรรณารักษศาสตร์ การศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์และ การงานทางบรรณารักษศาสตร์ในต่างประเทศ

สำหรับกิจกรรมที่มีความสำคัญปานกลาง คือ การอบรมบรรณารักษศาสตร์
ที่มีวัตถุประสงค์ การศึกษาต่อสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับบรรณารักษศาสตร์ เป็นสมาชิก
สมาคมห้องสมุดฯ และ การสนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็นทางการกับเพื่อนร่วมงาน
ส่วนกิจกรรมการอ่านผลการวิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัยมีความเห็นว่ามีสำคัญปาน-
กลางในขณะที่อาจารย์วิทยาลัยครูเห็นว่ามีสำคัญมาก

ตอนที่ ๓ เหตุจูงใจและปัญหาในการศึกษาต่อเนื่องของอาจารย์ผู้สอนวิชา
บรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู

ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เหตุจูงใจ
ที่ต้องการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามกลุ่มประชากร

เหตุจูงใจ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
เห็นความสำคัญของการศึกษา						
ต่อเนื่องที่มีต่อตนเอง	๔.๔๑	๐.๖๔	มาก	๔.๒๖	๐.๗๔	มาก
ความสนใจส่วนตัว ต้องการ						
ฝึกฝนสติปัญญา	๔.๓๖	๐.๗๐	มาก	๔.๒๗	๐.๖๖	มาก
เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ	๔.๔๓	๐.๖๗	มาก	๔.๒๔	๐.๖๕	มาก
เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันต่อความ						
ก้าวหน้าทางวิชาการ	๔.๕๐	๐.๖๓	มาก	๔.๔๘	๐.๖๔	มาก
เพื่อปรับบุคลิก	๒.๔๖	๐.๒๔	น้อย	๓.๒๒	๑.๓๕	ปานกลาง
เพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือน	๒.๑๖	๑.๐๗	น้อย	๒.๖๘	๑.๔๑	ปานกลาง
เพื่อเลื่อนตำแหน่ง	๒.๒๖	๑.๐๔	น้อย	๒.๘๘	๑.๒๔	ปานกลาง
ผู้บังคับบัญชาสนับสนุน	๒.๔๓	๑.๑๒	ปานกลาง	๒.๘๘	๑.๑๑	ปานกลาง
มีเงินทุนสนับสนุน	๒.๒๖	๑.๒๗	น้อย	๒.๔๔	๑.๒๐	น้อย
มีผู้ปฏิบัติงานแทน	๒.๒๒	๑.๒๓	น้อย	๒.๔๑	๑.๑๐	น้อย
มีเวลาไปร่วมกิจกรรม	๒.๖๑	๑.๑๒	ปานกลาง	๒.๗๓	๐.๔๘	ปานกลาง

ตารางที่ ๑๓ ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เหตุจูงใจ ที่
ต้องการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามกลุ่มประชากร (ต่อ)

เหตุจูงใจ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
การไปร่วมกิจกรรมทำได้สะดวก	๒.๘๖	๑.๑๘	ปานกลาง	๒.๘๘	๑.๐๓	ปานกลาง
ไม่มีภาระทางครอบครัว	๓.๔๑	๑.๓๘	ปานกลาง	๓.๒๒	๑.๓๐	ปานกลาง
ต้องการให้เป็นที่ยอมรับในสังคม	๒.๔๖	๑.๑๗	น้อย	๒.๘๔	๑.๐๑	ปานกลาง
เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการทำงาน	๓.๐๖	๑.๒๗	ปานกลาง	๓.๓๖	๑.๑๗	ปานกลาง
เพื่อมีโอกาสเปลี่ยนงาน	๑.๘๐	๑.๐๓	น้อย	๒.๔๗	๑.๒๔	ปานกลาง
เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ทรง คุณวุฒิ	๔.๐๐	๐.๘๖	มาก	๔.๑๒	๐.๘๔	มาก

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า เหตุจูงใจที่ทำให้อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูต้องการศึกษาต่อเนื่องมาก คือ การเห็นความสำคัญของการศึกษา
ต่อเนื่อง ความสนใจส่วนตัวต้องการฝึกฝนสติปัญญา เพื่อเพิ่มพูนความสามารถและเพื่อพัฒนา
ตนเองให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ รวมทั้งเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับ
เหตุจูงใจปานกลาง คือ ผู้บังคับบัญชาสนับสนุน มีเวลาไปร่วมกิจกรรม การไปร่วมกิจกรรมทำ
ได้สะดวก ไม่มีภาระทางครอบครัว และต้องการเปลี่ยนบรรยากาศในการทำงาน เหตุจูงใจ น้อย
คือ มีเงินทุนสนับสนุน มีผู้ปฏิบัติงานแทน

ส่วนการปรับคุณวุฒิการเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง ต้องการให้เป็นที่ยอมรับ
ในสังคมและเพื่อมีโอกาสเปลี่ยนงาน เป็นเหตุจูงใจ น้อย สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษ
ศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ในขณะที่เป็นเหตุจูงใจ ปานกลาง สำหรับอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษ
ศาสตร์ในวิทยาลัยครู

ตารางที่ ๑๔ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาในการศึกษา
ต่อเนื่อง จำแนกตามกลุ่มประชากร

ปัญหา	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ผู้บังคับบัญชา	๒.๒๒	๑.๐๒	น้อย	๒.๓๗	๑.๐๐	น้อย
ไม่มีเวลาเพียงพอ	๓.๑๕	๑.๑๖	ปานกลาง	๓.๐๘	๑.๑๒	ปานกลาง
ไม่มีผู้ปฏิบัติงานแทน	๒.๘๗	๑.๒๔	ปานกลาง	๓.๑๑	๑.๔๕	ปานกลาง
ขาดแคลนทุนทรัพย์	๒.๖๘	๑.๒๕	ปานกลาง	๒.๘๕	๑.๒๑	ปานกลาง
ขาดเงินทุนสนับสนุน	๓.๔๐	๑.๒๕	ปานกลาง	๓.๐๕	๑.๒๓	ปานกลาง
ภาระทางครอบครัว	๒.๓๖	๑.๓๕	น้อย	๒.๕๐	๑.๒๗	น้อย
สถานที่จัดกิจกรรมอยู่ไกล	๒.๖๘	๑.๒๕	ปานกลาง	๒.๘๑	๑.๑๔	ปานกลาง
เนื้อหาวิชาไม่ตรงกับความสนใจ	๒.๗๕	๑.๒๗	ปานกลาง	๒.๗๓	๐.๑๓	ปานกลาง
ไม่ทราบว่ามียกกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่องที่ใด	๒.๖๕	๑.๒๘	ปานกลาง	๒.๕๖	๑.๒๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๔ แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย
และวิทยาลัยครู มีปัญหาในการศึกษาต่อเนื่องในค่านต่าง ๆ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง

ปัญหาในค่านส่วนตัว ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีปัญหาปานกลาง ในเรื่องไม่มีเวลาและขาดทุนทรัพย์ สำหรับ
ปัญหาทางด้านครอบครัว เป็นปัญหาน้อย

ปัญหาค้นสถานที่ทำงาน ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีปัญหาปานกลาง ในเรื่อง เงินทุนสนับสนุน และผู้ปฏิบัติงาน
งานแทน ส่วนปัญหาทางด้านผู้บังคับบัญชาเป็นปัญหาน้อย

ปัญหาด้านกิจกรรม ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหา-
วิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีปัญหาปานกลาง ในเรื่อง สถานที่จัดกิจกรรมอยู่ไกล เนื้อหา
วิชาไม่ตรงกับความสนใจ และไม่ทราบว่ามียกกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องที่ใด

๑๐

ตอนที่ ๔ ความต้องการในการศึกษาต่อเนื่องทางบรรณารักษศาสตร์

ตารางที่ ๑๕ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการ
เกี่ยวกับประเภทของการศึกษาต่อเนื่อง จำแนกตามกลุ่มประชากร

ประเภทของการศึกษาต่อเนื่อง	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
การศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ	๓.๔๔	๑.๓๔	ปานกลาง	๓.๔๔	๑.๐๔	ปานกลาง
การศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ	๓.๕๖	๑.๐๘	มาก	๓.๗๒	๐.๘๗	มาก

จากตารางที่ ๑๖ แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหา-
วิทยาลัย และวิทยาลัยครูมีความต้องการ การศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการในระดับ
ปานกลาง แต่มีความต้องการการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการในระดับมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๖ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการ
รูปแบบกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบ เป็นทางการ จำแนก
ตามกลุ่มประชากร

รูปแบบกิจกรรมการศึกษาต่อ ต่อเนื่องแบบ เป็นทางการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
อบรมบรรณารักษศาสตร์ระยะสั้น ที่มีวุฒิบัตร	๒.๕๔	๑.๑๘	ปานกลาง	๒.๕๘	๑.๓๔	ปานกลาง
ศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์ ในระดับปริญญาโท	๑.๖๑	๐.๕๔	น้อย	๒.๓๕	๑.๕๕	น้อย
ศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรหลัง ปริญญาโท	๓.๐๕	๑.๕๕	ปานกลาง	๓.๑๐	๑.๓๕	ปานกลาง
ศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์ ในระดับปริญญาเอก	๓.๑๕	๑.๖๒	ปานกลาง	๓.๕๖	๑.๕๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่ารูปแบบกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ
ซึ่งอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูมีความต้องการในระดับ
ปานกลาง คือ กิจกรรมการอบรมบรรณารักษศาสตร์ระยะสั้นที่มีวุฒิบัตร การศึกษาต่อทาง
บรรณารักษศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรหลังปริญญาโท การศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์
ในระดับปริญญาเอก และมีความต้องการในระดับน้อยสำหรับการศึกษาต่อทางบรรณารักษศาสตร์
ในระดับปริญญาโท

ตารางที่ ๑๗ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการรูปแบบกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการ จำแนกตามกลุ่มประชากร

รูปแบบกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง แบบไม่เป็นทางการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากหนังสือวารสาร และ เอกสารทางบรรณารักษศาสตร์	๔.๓๕	๐.๘๕	มาก	๔.๐๕	๐.๘๓	มาก
ทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	๓.๘๗	๐.๕๕	มาก	๓.๖๕	๐.๕๖	มาก
เขียนหนังสือ ตำรา หรือบทความ	๓.๙๖	๑.๐๐	มาก	๓.๗๓	๐.๕๕	มาก
ร่วมสัมมนาทางวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์	๔.๒๘	๐.๘๓	มาก	๔.๑๕	๐.๘๕	มาก
ร่วมประชุมเชิงวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์	๔.๒๕	๐.๘๒	มาก	๔.๑๒	๐.๘๕	มาก
ร่วมการอภิปรายให้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์แก่บุคคลทั่วไป	๓.๕๗	๑.๐๖	มาก	๓.๗๓	๐.๕๒	มาก
ดูงานทางบรรณารักษศาสตร์ในต่างประเทศ	๔.๓๖	๐.๕๓	มาก	๔.๐๘	๑.๑๕	มาก
สนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็นทางการกับเพื่อนร่วมงาน	๔.๒๕	๐.๘๐	มาก	๔.๐๐	๐.๕๖	มาก

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู มีความต้องการกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องแบบไม่เป็นทางการในระดับ มาก ทุก รูปแบบ คือ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ทำวิจัยหรือร่วมทำวิจัย เขียนหนังสือ ตำรา ร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ร่วมการอภิปรายให้ความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์แก่บุคคลทั่วไป ดูงานทางบรรณารักษศาสตร์ในต่างประเทศ และการสนทนาทางวิชาการอย่างไม่เป็นทางการกับเพื่อนร่วมงาน

ตารางที่ ๑๘ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเกี่ยวกับ
สถานศึกษาสำหรับการศึกษาต่อเนื่องแบบเป็นทางการ จำแนก
ตามกลุ่มประชากร

สถานศึกษา	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ	๓.๘๕	๑.๕๑	มาก	๓.๕๒	๑.๑๘	มาก
มหาวิทยาลัยในประเทศ	๒.๕๕	๑.๕๔	ปานกลาง	๓.๕๖	๑.๐๗	มาก
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	๒.๕๗	๑.๓๘	ปานกลาง	๓.๓๓	๑.๐๕	ปานกลาง
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยร่วมกับ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	๓.๓๐	๑.๕๑	ปานกลาง	๓.๕๕	๑.๐๕	ปานกลาง
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๒.๓๗	๑.๑๘	น้อย	๒.๕๔	๑.๑๒	ปานกลาง
ชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา	๒.๗๑	๑.๒๐	ปานกลาง	๓.๐๔	๑.๑๐	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๘ ปรากฏว่า สถานศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ต้องการในระดับ มาก คือ มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ
สถานศึกษาที่ต้องการให้จัดการศึกษาแบบเป็นทางการในระดับ ปานกลาง คือ ห้องสมุด
มหาวิทยาลัย ห้องสมุดมหาวิทยาลัยร่วมกับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ และชมรม
บรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา สำหรับมหาวิทยาลัยในประเทศ และสมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย ปรากฏว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยมีความ
ต้องการในระดับปานกลาง และน้อย ในขณะที่อาจารย์วิทยาลัยครูมีความต้องการระดับ
มาก และปานกลาง

ตารางที่ ๑๔ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการ
เกี่ยวกับสถานศึกษา สำหรับการศึกษาคือเรื่องแบบไม่เป็นทางการ
จำแนกตามกลุ่มประชากร

สถานศึกษา	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของ วิทยาลัยครู	๒.๓๗	๑.๒๖	น้อย	๓.๒๔	๑.๒๔	ปานกลาง
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย	๓.๔๒	๐.๔๔	มาก	๓.๔๑	๐.๔๔	มาก
ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	๓.๖๐	๑.๑๒	มาก	๓.๔๖	๑.๐๖	ปานกลาง
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยร่วมกับ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	๔.๒๐	๐.๔๔	มาก	๓.๔๔	๑.๐๕	มาก
สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย	๓.๓๓	๑.๓๕	ปานกลาง	๓.๔๕	๑.๒๔	ปานกลาง
ชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา	๓.๕๐	๑.๑๔	ปานกลาง	๓.๔๖	๑.๐๕	ปานกลาง

จากตารางที่ ๑๔ แสดงว่า สถานศึกษาที่อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์
ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ต้องการให้จัดกิจกรรมการศึกษาคือเรื่องแบบไม่เป็นทาง
การในระดับ มาก คือ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยและห้องสมุด
มหาวิทยาลัยร่วมกับภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ต้องการในระดับปานกลาง คือ สมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย และชมรมบรรณารักษ์สถาบันอุดมศึกษา สำหรับภาควิชาบรรณารักษ-
ศาสตร์ของวิทยาลัยครู และห้องสมุดมหาวิทยาลัย อาจารย์มหาวิทยาลัย มีความต้อง
การในระดับน้อย และมาก ตามลำดับ ในขณะที่อาจารย์วิทยาลัยครูต้องการในระดับ
ปานกลางเท่ากัน

ตารางที่ ๒๐ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการเกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนการสอน จำแนกตามกลุ่มประชากร

วิธีการเรียนการสอน	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
ศึกษาด้วยตนเองจากเอกสารหรือโปรแกรมการสอนที่สถาบันการศึกษาจัดทำและส่งไปให้ถึงที่	๓.๕๔	๐.๕๗	มาก	๓.๕๒	๐.๕๖	มาก
การบรรยาย อภิปราย และมีการสาธิตประกอบ	๔.๐๔	๐.๗๔	มาก	๓.๕๔	๐.๗๔	มาก
การสัมมนา	๓.๕๕	๐.๗๕	มาก	๓.๕๗	๐.๕๓	มาก
การค้นคว้าในห้องสมุด	๓.๕๑	๐.๕๐	มาก	๓.๗๕	๐.๕๔	มาก
การใช้โฮสต์คอมพิวเตอร์	๓.๕๔	๐.๗๕	มาก	๓.๕๒	๐.๗๕	มาก

จากตารางที่ ๒๐ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีความต้องการ วิธีการเรียนการสอน ในระดับมากทุกวิธี คือ การศึกษาด้วยตนเอง การบรรยาย อภิปราย การสัมมนา การค้นคว้าในห้องสมุด และการใช้โฮสต์คอมพิวเตอร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๑ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการ
เกี่ยวกับผู้สอน จำแนกตามกลุ่มประชากร

ผู้สอน	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอื่น ที่เหมาะสมกับเนื้อหา	๔.๔๔	๐.๗๑	มาก	๔.๑๕	๐.๘๐	มาก
อาจารย์พิเศษผู้ทรงคุณวุฒิ จากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน สมาคม องค์การ ฯลฯ	๔.๑๑	๐.๔๔	มาก	๔.๑๕	๐.๗๕	มาก
อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัย	๔.๒๖	๐.๘๑	มาก	๔.๑๑	๐.๗๗	มาก

จากตารางที่ ๒๒ แสดงว่า อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหา-
วิทยาลัยและวิทยาลัยครู มีความต้องการผู้สอนทั้งอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอื่น
อาจารย์พิเศษผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ในระดับ
มากเท่ากัน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๒ คำเจื่อน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความรู้ที่
ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามกลุ่มประชากร

ความรู้ที่ต้องการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
หมวดงานเทคนิค						
การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด	๓.๓๔	๐.๘๕	มาก	๔.๑๒	๐.๔๔	มาก
การจัดหมู่หนังสือและทำ บัตรรายการชั้นสูง	๓.๖๑	๑.๐๑	มาก	๓.๘๑	๑.๑๕	มาก
วารสาร	๓.๘๑	๐.๔๓	มาก	๔.๑๔	๐.๘๕	มาก
หมวดงานบริการ						
วรรณกรรมและบริการสำหรับเด็กและวัยรุ่น	๓.๖๔	๑.๐๗	มาก	๓.๔๑	๑.๐๐	มาก
วรรณกรรมและบริการสำหรับผู้ใหญ่	๓.๔๑	๐.๔๒	ปานกลาง	๓.๕๒	๐.๔๔	มาก
การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก	๓.๗๑	๑.๒๐	มาก	๓.๔๑	๑.๐๐	มาก
หมวดบรรณานุกรม						
บริการเอกสารสนเทศขั้นสูง และการควบคุมบรรณานุกรม	๓.๔๒	๐.๔๔	ปานกลาง	๓.๓๕	๐.๕๗	ปานกลาง
วรรณกรรมทางมนุษยศาสตร์	๓.๔๔	๑.๐๔	มาก	๓.๗๕	๐.๕๖	มาก
วรรณกรรมทางสังคมศาสตร์	๓.๔๔	๑.๐๒	มาก	๓.๖๗	๑.๐๐	มาก
วรรณกรรมทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	๓.๕๗	๑.๑๖	มาก	๓.๗๐	๑.๐๒	มาก
วรรณกรรมทางบรรณารักษศาสตร์	๓.๘๖	๐.๕๖	มาก	๔.๐๐	๐.๕๔	มาก
วรรณกรรมทางการศึกษา	๓.๓๓	๑.๐๐	ปานกลาง	๓.๘๖	๐.๔๓	มาก
วรรณกรรมทางมรดกไทย	๓.๔๓	๑.๐๖	ปานกลาง	๓.๗๕	๐.๕๗	มาก
วรรณกรรมทางพุทธศาสนา	๓.๔๑	๐.๘๘	ปานกลาง	๓.๔๘	๐.๘๕	ปานกลาง
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	๓.๗๒	๐.๔๕	มาก	๓.๗๕	๐.๕๒	มาก

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ที่
ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามกลุ่มประชากร (ต่อ)

ความรู้ที่ต้องการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย			อาจารย์วิทยาลัยครู		
	μ	σ	แปลความ	μ	σ	แปลความ
หมวดการบริหารงาน						
การบริหารงานห้องสมุด	๓.๖๑	๑.๐๖	มาก	๔.๐๖	๑.๐๑	มาก
การบริหารงานเอกสาร จดหมายเหตุ	๓.๖๑	๑.๐๖	มาก	๓.๕๐	๑.๐๕	ปานกลาง
หนังสือหายากและต้นฉบับตัวเขียน	๓.๕๔	๑.๑๖	ปานกลาง	๓.๕๑	๑.๑๐	ปานกลาง
ห้องสมุดมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย	๓.๕๗	๐.๕๗	มาก	๓.๕๖	๑.๐๑	มาก
ห้องสมุดเฉพาะ	๓.๓๐	๑.๑๔	ปานกลาง	๒.๗๖	๑.๑๔	ปานกลาง
ห้องสมุดประชาชน	๓.๓๔	๑.๑๔	ปานกลาง	๓.๒๘	๑.๐๔	ปานกลาง
ห้องสมุดโรงเรียน	๓.๔๓	๑.๒๒	ปานกลาง	๓.๗๑	๑.๑๑	มาก
ห้องสมุดกฎหมาย	๒.๖๒	๑.๒๑	ปานกลาง	๒.๖๒	๑.๐๖	ปานกลาง
ห้องสมุดการแพทย์	๒.๕๒	๑.๒๔	ปานกลาง	๒.๕๔	๑.๐๕	ปานกลาง
หมวดการวิจัย						
ห้องสมุดและแหล่งสนเทศเพื่อ การวิจัย	๓.๕๕	๐.๘๘	มาก	๓.๕๐	๐.๕๗	มาก
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	๔.๒๕	๐.๗๓	มาก	๓.๘๕	๐.๕๔	มาก
การศึกษาเฉพาะราย สถิติ	๓.๗๗	๐.๕๕	มาก	๓.๗๔	๐.๕๔	มาก
	๓.๕๖	๑.๐๑	ปานกลาง	๓.๒๕	๑.๐๕	ปานกลาง
หมวดเทคโนโลยีในห้องสมุด						
โสตทัศนวัสดุ	๓.๖๗	๑.๑๗	มาก	๓.๘๔	๐.๕๔	มาก
สื่อมวลชนกับห้องสมุด	๓.๘๔	๐.๕๔	มาก	๔.๐๓	๐.๕๐	มาก
วิชาห้องสมุดกับคอมพิวเตอร์	๔.๒๘	๐.๘๒	มาก	๓.๗๕	๑.๑๗	มาก
สารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น	๔.๐๑	๑.๐๔	มาก	๓.๗๑	๑.๐๑	มาก

ตารางที่ ๒๒ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความรู้ที่
ต้องการศึกษาต่อ จำแนกตามกลุ่มประชากร (ต่อ)

ความรู้ที่ต้องการ	อาจารย์มหาวิทยาลัย		อาจารย์วิทยาลัยครู			
	μ	σ	μ	σ		
การศึกษาระดับปริญญาตรี						
วิธีสอนบรรณารักษศาสตร์	๔.๒๔	๐.๔๔	มาก	๔.๓๘	๐.๕๐	มาก
การวางแผนและปรับปรุงการ สอนบรรณารักษศาสตร์	๔.๕๐	๐.๗๐	มาก	๔.๓๗	๐.๘๕	มาก
การวางแผนและพัฒนาหลักสูตร บรรณารักษศาสตร์	๔.๔๓	๐.๗๖	มาก	๔.๒๗	๐.๔๑	มาก
ศึกษาระดับวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับ						
วิชาบรรณารักษศาสตร์ เช่น						
การศึกษา สื่อการสอน						
มนุษยวิทยา สังคมวิทยา						
จิตวิทยา กฎหมาย						
การจัดการ ฯลฯ	๔.๑๔	๐.๘๖	มาก	๓.๖๘	๐.๔๑	มาก

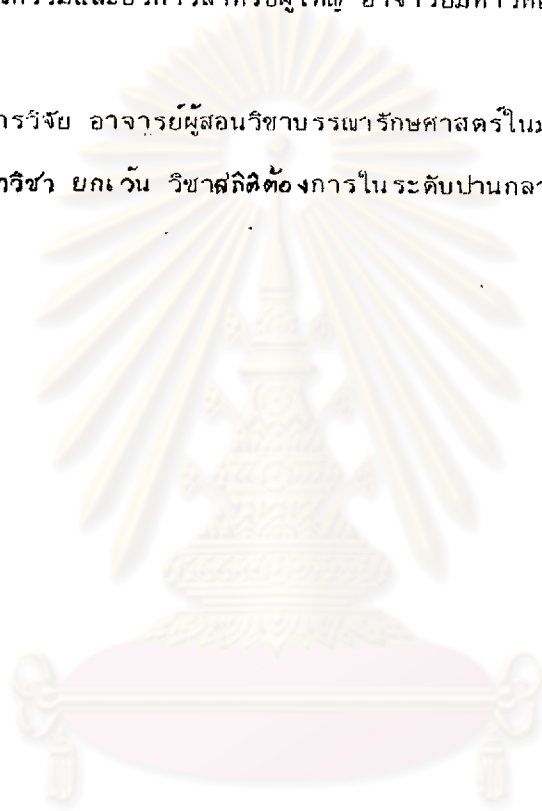
จากตารางที่ ๒๒ เกี่ยวกับความรู้ที่ต้องการศึกษาต่อ ปรากฏว่า ความรู้ที่อาจารย์ผู้สอน
วิชาบรรณารักษศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ต้องการศึกษาระดับ มาก ได้แก่ความรู้
ในหมวดงานเทคนิค หมวดเทคโนโลยีในห้องสมุด การศึกษาระดับปริญญาตรีและสาขาวิชาอื่นที่
เกี่ยวข้องกับวิชาบรรณารักษศาสตร์

สำหรับความรู้ในหมวดบรรณานุกรม อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย
ส่วนใหญ่ มีความต้องการในระดับมาก เกือบทุกวิชา ยกเว้น บริการเอกสารสนเทศขั้นสูงและการควบคุม
บรรณานุกรม วรรณกรรมทางการศึกษา วรรณกรรมทางมรดกไทยและวรรณกรรมทางพุทธศาสนา
ต้องการในระดับปานกลาง ส่วนอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู มีความต้องการ
ความรู้ในหมวดนี้ในระดับ มาก เกือบทุกวิชา ยกเว้น บริการเอกสารสนเทศขั้นสูงและการควบคุม
บรรณานุกรม และวรรณกรรมทางพุทธศาสนา ต้องการในระดับปานกลาง

ในด้านหมวดการบริหารงาน อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ส่วนใหญ่ มีความต้องการในระดับ ปานกลาง เกือบทุกวิชา ยกเว้นวิชาการบริหารงานห้องสมุด มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต้องการในระดับมาก

หมวดการบริการ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูต้องการในระดับมาก ยกเว้น วรรณกรรมและบริการสำหรับผู้ใหญ่ อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องการระดับปานกลาง

สำหรับหมวดการวิจัย อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครู ต้องการในระดับมากทุกวิชา ยกเว้น วิชาสถิติต้องการในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย